

<i>Rodzaj dokumentu:</i>	Zasady oceniania rozwiązań zadań
<i>Egzamin:</i>	Egzamin maturalny Test diagnostyczny
<i>Przedmiot:</i>	Historia sztuki
<i>Poziom:</i>	Poziom rozszerzony
<i>Formy arkuszy:</i>	MHSP-R0-100, MHSP-R0-200, MHSP-R0-300, MHSP-R0-400, MHSP-R0-700, MHSP-R0-Q00
<i>Data publikacji dokumentu:</i>	16 grudnia 2022 r.

Uwaga: Akceptowane są wszystkie odpowiedzi merytorycznie poprawne i spełniające warunki zadania.

Zadanie 1.1. (0–1)

Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024¹	
Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe
II. Zapoznanie z najwybitniejszymi dziełami w zakresie architektury i sztuk plastycznych.	Zdający: II.1) wymienia i rozpoznaje najbardziej znane dzieła sztuki różnych epok [...]; II.9) określa funkcję dzieła.

Zasady oceniania

1 pkt – poprawne podanie nazwy i określenie funkcji budowli.

0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Nazwa: Maison Carrée / Świątynia Gajusza i Luciusza / świątynia rzymska w Nîmes

Funkcja: sakralna / kultowa / świątynia

Zadanie 1.2. (0–2)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
IV. Kształcenie w zakresie rozumienia i stosowania terminów i pojęć związanych z dziełami sztuki, ich strukturą i formą, tematyką oraz techniką wykonania.	IV.1) Zdający zna terminy związane z opisem formy i struktury dzieła architektonicznego, w tym określenia dotyczące [...] elementów konstrukcyjnych i dekoracyjnych (dekoracji fasady [...]) [...].

Zasady oceniania

2 pkt – podanie poprawnej nazwy porządku wraz z poprawnym uzasadnieniem zawierającym nazwy dwóch elementów architektonicznych.

1 pkt – podanie poprawnej nazwy porządku wraz z poprawnym uzasadnieniem zawierającym nazwę jednego elementu architektonicznego.

0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Nazwa porządku: koryncki

Uzasadnienie: Wykorzystano kolumny z kapitelem zdobionym liśćmi akantu, kolumny mają bazy i są kanelowane. Ponad kapitelami w belkowaniu jest fryz ciągły.

¹ Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 10 czerwca 2022 r. w sprawie wymagań egzaminacyjnych dla egzaminu maturalnego przeprowadzanego w roku szkolnym 2022/2023 i 2023/2024 (Dz.U. poz. 1246).

Zadanie 1.3. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe
I. Rozwijanie zdolności rozumienia przemian w dziejach sztuki w kontekście ich uwarunkowań kulturowych i środowiskowych, epok, kierunków, stylów i tendencji w sztuce.	Zdający: I.3) rozumie konteksty kulturowe i uwarunkowania przemian w dziejach sztuki (w tym historyczne, religijne, filozoficzne); I.7) porównuje style i kierunki oraz ich wzajemne oddziaływania [...].

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub brak odpowiedzi.

Rozwiązania

- Świątynia wzniesiona została na wysokim cokole/podium.
- Portyk poprzedzony jest wysokimi schodami.

Zadanie 2.1. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
IV. Kształcenie w zakresie rozumienia i stosowania terminów i pojęć związanych z dziełami sztuki, ich strukturą i formą, tematyką oraz techniką wykonania.	IV.4) Zdający rozróżnia techniki sztuk plastycznych, jak: a) w malarstwie: [...] mozaika [...].

Zasady oceniania

1 pkt – poprawne podanie nazwy techniki i dziedziny sztuki.

0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Technika: mozaika

Dziedzina sztuki: malarstwo

Zadanie 2.2. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
II. Zapoznavanie z najwybitniejszymi dziełami w zakresie architektury i sztuk plastycznych.	II.11) Zdający wskazuje w dziele sztuki symbol i alegorię, potrafi wytłumaczyć ich znaczenie.

Zasady oceniania

1 pkt – wskazanie jednego elementu i wyjaśnienie jego znaczenia symbolicznego.

0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Winogrona – symbol odkupienia / symbol eucharystyczny / krew Chrystusa

Owoce granatu – symbol męki Pańskiej

Paw – symbol nieśmiertelności

Gołąb – dusza ludzka / pokój

Misa z wodą / naczynie z wodą – źródło życia / oczyszczenie

Zadanie 3.1. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe
II. Zapoznanie z najwybitniejszymi dziełami w zakresie architektury i sztuk plastycznych.	Zdający: II.14) rozpoznaje w dziele sztuki temat i wskazuje jego źródło ikonograficzne; II.15) rozpoznaje podstawowe motywy ikonograficzne, świętych chrześcijańskich [...].

Zasady oceniania

1 pkt – poprawne podanie imienia postaci oraz źródła literackiego.

0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Imię postaci: Ewa

Źródło literackie: Biblia / Pismo Święte / Stary Testament / Księga Rodzaju (Księga Genesis)

Zadanie 3.2. (0–1)

Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
I. Rozwijanie zdolności rozumienia przemian w dziejach sztuki w kontekście ich uwarunkowań kulturowych, środowiskowych, epok, kierunków, stylów i tendencji w sztuce. IV. Kształcenie w zakresie rozumienia i stosowania terminów i pojęć związanych z dziełami sztuki, ich strukturą i formą, tematyką oraz techniką wykonania.	Zdający: I.6) łączy najistotniejsze dzieła ze środowiskiem artystycznym, w którym powstały. II.2) zna terminologię związaną z opisem formy i treści dzieła [...] rzeźbiarskiego [...], w tym [...] słownictwo niezbędne do opisu [...] faktury dzieła.

Zasady oceniania

1 pkt – poprawne podanie nazwy stylu i określenie rodzaju reliefu.

0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Styl: romański

Rodzaj reliefu: relief wypukły

Zadanie 3.3. (0–2)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
II. Zapoznanie z najwybitniejszymi dziełami w zakresie architektury i sztuk plastycznych.	II.12) Zdający dokonuje opisu i analizy [...] dzieł z uwzględnieniem ich cech formalnych: b) w rzeźbie: bryły, kompozycji, faktury, relacji z otoczeniem.

Zasady oceniania

2 pkt – poprawny opis uwzględniający trzy cechy formalne rzeźby.

1 pkt – poprawny opis uwzględniający dwie cechy formalne rzeźby.

0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Przykładowa odpowiedź

Relief przedstawia nagą postać kobiecą w pozie leżącej. Przedstawiona rzeźba została wykonana według prawa ramy. Proporcje postaci zostały zaburzone, a ciało zostało opracowane schematycznie. Uproszczona anatomia i brak wyrazu emocjonalnego. Ewa ukazana została w ekspresyjnej, wygiętej pozie (nogi ukazane z profilu, tors en face). Relief charakteryzuje się płynnością/miękkością modelunku bryły.

Zadanie 4.1. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
II. Zapoznanie z najwybitniejszymi dziełami w zakresie architektury i sztuk plastycznych.	II.1) Zdający rozpoznaje najbardziej znane dzieła sztuki różnych epok, stylów oraz kierunków sztuk plastycznych.

Zasady oceniania

1 pkt – poprawna odpowiedź.

0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Gotyk / późny gotyk

Zadanie 4.2. (0–3)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
IV. Kształcenie w zakresie rozumienia i stosowania terminów i pojęć związanych z dziełami sztuki, ich strukturą i formą, tematyką oraz techniką wykonania.	IV.2) Zdający zna terminologię związaną z opisem formy i treści dzieła malarskiego, rzeźbiarskiego [...].

Zasady oceniania

3 pkt – poprawne nazwanie czterech elementów nastawy.

2 pkt – poprawne nazwanie trzech elementów nastawy.

1 pkt – poprawne nazwanie dwóch elementów nastawy.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub niepełna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

1. predella
2. korpus główny / szafa (środkowa) / kwatera środkowa / tablica środkowa
3. skrzydło
4. zwieńczenie

Zadanie 4.3. (0–2)

Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe
II. Zapoznanie z najwybitniejszymi dziełami w zakresie architektury i sztuk plastycznych.	Zdający: I.2) wskazuje twórców najbardziej reprezentatywnych dzieł; I.3) umiejscawia dzieła w czasie (wskazuje stulecie powstania); I.14) rozpoznaje w dziele sztuki temat [...].

Zasady oceniania

- 2 pkt – poprawne podanie trzech informacji.
1 pkt – poprawne podanie dwóch informacji.
0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

1. XV wieku
2. Wita Stwosza / Wita Stosza.
3. zaśnięcia Marii / zaśnięcia i wniebowzięcia Marii

Zadanie 5. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
I. Rozwijanie zdolności rozumienia przemian w dziejach sztuki w kontekście ich uwarunkowań kulturowych, środowiskowych, epok, kierunków, stylów i tendencji w sztuce.	I.1) Zdający wykazuje się znajomością chronologii dziejów sztuki, z uwzględnieniem: d) sztuki nowożytnej (renesans, manieryzm, barok [...]).

Zasady oceniania

- 1 pkt – poprawne uzupełnienie tabeli.
0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Wydarzenie	Chronologia
Michał Anioł zaprojektował westybul Biblioteki Laurenziana we Florencji.	2
Giovanni Lorenzo Bernini opracował koncepcję przebudowy placu przed bazyliką Świętego Piotra w Watykanie.	3
Filippo Brunelleschi wygrał konkurs na projekt kopuły katedry we Florencji.	1

Zadanie 6.1. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe
IV. Kształcenie w zakresie rozumienia i stosowania terminów i pojęć związanych z dziełami sztuki, ich strukturą i formą, tematyką oraz techniką wykonania.	Zdający: IV.2) zna terminologię związaną z opisem formy [...] dzieła malarskiego [...]; IV.4) rozróżnia techniki sztuk plastycznych, jak: a) w malarstwie: [...] fresk [...].

Zasady oceniania

1 pkt – poprawne podanie typu malarstwa oraz techniki wykonania.

0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Typ malarstwa: malarstwo iluzjonistyczne / kwadratura

Technika: fresk / malarstwo ścienne

Zadanie 6.2. (0–2)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
II. Zapoznavanie z najwybitniejszymi dziełami w zakresie architektury i sztuk plastycznych.	II.12) Zdający dokonuje opisu i analizy, w tym porównawczej, dzieł z uwzględnieniem ich cech formalnych: c) w malarstwie [...]: sposobów ukazania iluzji przestrzeni [...].

Zasady oceniania

2 pkt – poprawne wymienienie trzech cech dotyczących sposobu oddania przestrzeni.

1 pkt – poprawne wymienienie dwóch cech dotyczących sposobu oddania przestrzeni.

0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Przykładowe odpowiedzi

- przestrzeń buduje perspektywa / wykorzystano perspektywę linearną / zbieżną / oglądaną z dołu do góry (da sotto in su)
- perspektywa z jednym punktem zbiegu (w centrum)
- namalowane postacie i elementy architektury pokazane są w silnych skrótach perspektywicznych
- przestrzeń zbudowana także za pomocą światłocienia
- realna architektura znajduje kontynuację w architekturze namalowanej

Zadanie 7.1. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
II. Zapoznanie z najwybitniejszymi dziełami w zakresie architektury i sztuk plastycznych.	II.1) Zdający wymienia i rozpoznaje najbardziej znane dzieła sztuki różnych epok, stylów oraz kierunków sztuk plastycznych.

Zasady oceniania

1 pkt – poprawne podanie nazwy budowli oraz kierunku, który reprezentuje budowla.

0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Nazwa: kościół św. Karola Boromeusza w Wiedniu

Styl/kierunek: barok / późny barok

Zadanie 7.2. (0–2)

Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
II. Zapoznanie z najwybitniejszymi dziełami w zakresie architektury i sztuk plastycznych. IV. Kształcenie w zakresie rozumienia i stosowania terminów i pojęć związanych z dziełami sztuki, ich strukturą i formą, tematyką oraz techniką wykonania.	Zdający: II.12) dokonuje opisu i analizy [...] dzieł z uwzględnieniem ich cech formalnych: a) w architekturze: planu, układu przestrzennego, opisu fasady i elewacji [...]. IV.1) zna terminy związane z opisem formy i struktury dzieła architektonicznego, w tym określenia dotyczące typów i elementów planów budowli, elementów konstrukcyjnych i dekoracyjnych [...] oraz układu przestrzennego; IV.5) analizując i opisując dzieła architektoniczne, właściwie stosuje terminy i pojęcia dotyczące struktury architektury.

Zasady oceniania

2 pkt – poprawne opisanie budowli z uwzględnieniem trzech cech architektury budowli.

1 pkt – poprawne opisanie budowli z uwzględnieniem dwóch cech architektury budowli.

0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Przykładowa odpowiedź

Kościół wzniesiono na planie elipsy połączonej z krzyżem greckim. Bryła jest rozczłonkowana. Dominantę bryły budowli stanowi eliptyczna kopuła na wysokim tamburze (bębnie) i zwieńczona latarnią. Nawę główną sklepia eliptyczna kopuła. Występuje wydłużone prezbiterium. Fasada jest parawanowa (szersza niż nawa kościoła). W centrum fasady umieszczono portyk, który flankują / obejmują kolumny dostawione do korpusu. W fasadzie występują dwie wieże zwieńczone barokowymi hełmami.

Zadanie 7.3. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe
I. Rozwijanie zdolności rozumienia przemian w dziejach sztuki w kontekście ich uwarunkowań kulturowych, środowiskowych, epok, kierunków, stylów i tendencji w sztuce.	Zdający: I.3) rozumie konteksty kulturowe i uwarunkowania przemian w dziejach sztuki [...]; I.7) porównuje style i kierunki oraz ich wzajemne oddziaływania; uwzględnia źródła inspiracji [...] oraz estetyki na cechy tych stylów.

Zasady oceniania

- 1 pkt – poprawne wymienienie dwóch elementów fasady, które nawiązują do architektury starożytnego Rzymu.
0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

- portyk kolumnowy z trójkątnym przyczółkiem/naczółkiem przed wejściem
- kolumny z rzeźbionymi trzonami / kolumny nawiązujące do Kolumny Trajana w Rzymie

Zadanie 8.1. (0–2)

Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
II. Zapoznanie z najwybitniejszymi dziełami w zakresie architektury i sztuk plastycznych. IV. Kształcenie w zakresie rozumienia i stosowania terminów i pojęć związanych z dziełami sztuki, ich strukturą i formą, tematyką oraz techniką wykonania.	Zdający: II.12) dokonuje opisu i analizy, w tym porównawczej, dzieł z uwzględnieniem ich cech formalnych: c) w malarstwie [...]: koloru [...]. IV.2) zna terminologię związaną z opisem formy i treści dzieła malarskiego [...], w tym m.in. [...] słownictwo niezbędne do opisu [...] kolorystyki [...]; IV.6) właściwie stosuje terminy dotyczące opisu treści i formy dzieła sztuk plastycznych.

Zasady oceniania

- 2 pkt – prawidłowe podanie dwóch cech kolorystyki obrazu A oraz dwóch cech kolorystyki obrazu B.
1 pkt – prawidłowe podanie jednej cechy kolorystyki obrazu A oraz jednej cechy kolorystyki obrazu B
ALBO prawidłowe podanie dwóch cech kolorystyki obrazu A
ALBO prawidłowe podanie dwóch cech kolorystyki obrazu B.
0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Przykładowa odpowiedź

W dziele A dominują barwy chłodne. Obraz zasadniczo budują trzy barwy: biel pościeli, jasna skóra modelki oraz ciemna zieleń i szarość kotary i tła. Barwy są stonowane, występują kontrasty walorowe.

Dzieło B ma dużo bardziej ekspresyjną kolorystykę. Obraz opiera się na kontraście temperaturowym barw ciepłych – czerwone i brązowe tkaniny oraz barw zimnych – zielononiebieska spódnica modelki oraz niebieskie tło. Najjaśniejszym punktem obrazu jest ciało i twarz modelki. Barwy są nasycone, intensywne.

Zadanie 8.2. (0–2)

Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
II. Zapoznanie z najwybitniejszymi dziełami w zakresie architektury i sztuk plastycznych. IV. Kształcenie w zakresie rozumienia i stosowania terminów i pojęć związanych z dziełami sztuki, ich strukturą i formą, tematyką oraz techniką wykonania.	Zdający: II.12) dokonuje opisu i analizy, w tym porównawczej, dzieł z uwzględnieniem ich cech formalnych: c) w malarstwie [...]: kształtowania formy przez światło [...]. IV.2) zna terminologię związaną z opisem formy i treści dzieła malarskiego [...]; IV.6) właściwie stosuje terminy dotyczące opisu treści i formy dzieła sztuk plastycznych.

Zasady oceniania

2 pkt – prawidłowe podanie dwóch cech sposobu ukazania światła na obrazie A oraz dwóch cech sposobu ukazania światła na obrazie B.

1 pkt – prawidłowe podanie jednej cechy sposobu ukazania światła na obrazie A oraz jednej cechy sposobu ukazania światła na obrazie B

ALBO prawidłowe podanie dwóch cech sposobu ukazania światła na obrazie A

ALBO prawidłowe podanie dwóch cech sposobu ukazania światła na obrazie B.

0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Przykładowa odpowiedź

W dziele A światło jest rozproszone i delikatne. Źródło światła znajduje się poza obrazem i pada z lewej strony. Naga postać kobiety siedzącej na łóżku odcina się od ciemnego tła. Modelunek światłocieniowy miękko kształtuje formy. Najciemniejszą częścią obrazu jest jego lewa strona – ciemna kotara oraz zaciemnione tło. Najjaśniejsza partia obrazu znajduje się po prawej stronie – biała pościel oraz jasna skóra modelki.

W dziele B światło jest zdecydowanie skupione na części centralnej obrazu – postaci kobiety. Światło także pada z lewej strony a jego źródło jest niewidoczne. Silnie oświetlone ciało kobiety odcina się zaciemnionego tła. W przeciwieństwie do obrazu A widoczne są silne kontrasty światłocieniowe. Modelunek światłocieniowy jest głęboki i wyrazisty.

Zadanie 8.3. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
II. Zapoznanie z najwybitniejszymi dziełami w zakresie architektury i sztuk plastycznych.	II.1) Zdający [...] rozpoznaje najbardziej znane dzieła sztuki różnych epok, stylów oraz kierunków sztuk plastycznych.

Zasady oceniania

1 pkt – poprawne określenie stylu dwóch dzieł.

0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Dzieło A: klasycyzm

Dzieło B: romantyzm

Zadanie 9. (0–2)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
III. Zapoznanie z dorobkiem najwybitniejszych twórców dzieł architektury i sztuk plastycznych.	III.2) Zdający zna najwybitniejsze dzieła z dorobku artystycznego wybitnych przedstawicieli poszczególnych epok i kierunków w sztuce od starożytności po czasy współczesne [...].

Zasady oceniania

2 pkt – poprawne dopasowanie tytułów trzech obrazów.

1 pkt – poprawne dopasowanie tytułów dwóch obrazów.

0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Autor	Tytuł
Edouard Manet	<i>Rozstrzelanie cesarza Maksymiliana</i>
Auguste Renoir	<i>Śniadanie wioślarzy</i>
Henri Matisse	<i>Czerwony pokój (Harmonia w czerwieni)</i>

Zadanie 10. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
II. Zapoznanie z najwybitniejszymi dziełami w zakresie architektury i sztuk plastycznych.	II.13) Zdający wskazuje środki stylistyczne i środki ekspresji, które identyfikują analizowane dzieło z odpowiednim stylem [...].

Zasady oceniania

1 pkt – poprawne określenie stylu wraz z uzasadnieniem.

0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Styl: secesja

Przykładowe uzasadnienie: Głównym środkiem wyrazu jest giętka, falista, płynna linia oraz stylizowane formy roślinne.

Zadanie 11.1. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe
IV. Kształcenie w zakresie rozumienia i stosowania terminów i pojęć związanych z dziełami sztuki, ich strukturą i formą, tematyką oraz techniką wykonania.	Zdający: IV.3) zna terminy i pojęcia związane z dziełami współczesnymi, które wymykają się klasyfikacjom i przyporządkowaniu do tradycyjnych dyscyplin artystycznych, takie jak: [...] asamblaż, ambalaż, ready made [...]; IV.4) rozróżnia techniki sztuk plastycznych, jak: c) w grafice: [...] techniki druku płaskiego (litografia [...]) [...].

Zasady oceniania

1 pkt – poprawne dopasowanie techniki lub metody wykonania do trzech dzieł.

0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

A. ready made

B. ambalaż

C. litografia

Zadanie 11.2. (0–2)

Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe
I. Rozwijanie zdolności rozumienia przemian w dziejach sztuki w kontekście ich uwarunkowań kulturowych, środowiskowych, epok, kierunków, stylów i tendencji w sztuce. II. Zapoznavanie z najwybitniejszymi dziełami w zakresie architektury i sztuk plastycznych.	Zdający: I.7) porównuje style i kierunki oraz ich wzajemne oddziaływania; uwzględnia źródła inspiracji [...]; II.12) dokonuje opisu i analizy [...] dzieł z uwzględnieniem ich cech formalnych [...].

Zasady oceniania

2 pkt – poprawne opisanie wybranego dzieła uwzględniające sposób, w jaki autor włączył temat roweru do swojej pracy oraz jaki uzyskał efekt.

1 pkt – poprawne opisanie wybranego dzieła uwzględniające sposób, w jaki autor włączył temat roweru do swojej pracy ALBO jaki uzyskał efekt.

0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Przykładowe odpowiedzi

Dzieło A jest przykładem pierwszego ready made Marcela Duchampa. Autor przymocował koło rowerowe do drewnianego stołka. Nie wykorzystał całego przedmiotu, jedynie jego część. Zwykły przedmiot codziennego użytku podniesiony został do rangi sztuki.

Przypadkowy przedmiot – w tym wypadku koło rowerowe – został oderwany od swojego właściwego kontekstu (rower, pojazd służący do przemieszczania się) i przedstawiony w nowym znaczeniu, jako dzieło sztuki.

Dzieło B jest przykładem ambalażu. Artyści opakowali (owinęli) rower w folię i sznurek. Tym samym przedmiot ten zatracił swoje przeznaczenie – pozostała sama forma i kształt.

Dzieło C jest to plakat reklamowy. Ukazane na plakacie rowery i rowerzyści mają prezentować reklamowany produkt. Rowery ukazane zostały zatem poprzez swoją funkcję – w ruchu. Forma przedstawienia odpowiada zatem głównej funkcji plakatu.

Uwaga: Zdający ma opisać tylko jedno z dzieł.

Zadanie 12. (0–2)

Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe
III. Zapoznanie z dorobkiem najwybitniejszych twórców dzieł architektury i sztuk plastycznych.	Zdający: III.1) wymienia najistotniejszych twórców dla danego stylu lub kierunku w sztuce; III.2) zna najwybitniejsze dzieła z dorobku artystycznego wybitnych przedstawicieli poszczególnych epok i kierunków w sztuce od starożytności po czasy współczesne, z uwzględnieniem artystów schyłku XX.

Zasady oceniania

2 pkt – trzy poprawne odpowiedzi.

1 pkt – dwie poprawne odpowiedzi.

0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

A. Jan Matejko / Matejko

B. Zofia Stryeńska / Stryeńska

C. Stanisław Ignacy Witkiewicz / Witkacy

Zadanie 13. (0–3)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
III. Zapoznanie z dorobkiem najwybitniejszych twórców dzieł architektury i sztuk plastycznych.	III.5) Zdający na podstawie przedłożonych do analizy przykładów dzieł formułuje ogólne cechy twórczości następujących twórców: [...] Magdalena Abakanowicz.

Zasady oceniania

- 3 pkt – poprawne wymienienie czterech cech twórczości artystki.
- 2 pkt – poprawne wymienienie trzech cech twórczości artystki.
- 1 pkt – poprawne wymienienie dwóch cech twórczości artystki.
- 0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Przykładowe odpowiedzi

- tworzenie form wielkoformatowych / monumentalnych
- wszystkie dzieła są formami przestrzennymi/ wykorzystują przestrzeń
- wykorzystywanie zabiegu multiplikacji / tworzenie serii
- jednym z głównych środków wyrazu twórczości artystki jest operowanie fakturą materiałów, głównie tkanin
- łączenie formy tkaniny artystycznej, rzeźby i instalacji
- tematem prac często był człowiek i jego kondycja / zagubienie i osamotnienie człowieka
- zainteresowanie strukturami organicznymi
- forma prac jest miękka, obła, opływająca

Zadanie 14. (0–20)

Temat 1.

Kanon w sztuce starożytnej. Na przykładzie trzech dzieł sztuki pochodzących z przynajmniej dwóch różnych kultur omów znaczenie kanonu w sztuce starożytnej.

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
II. Zapoznanie z najwybitniejszymi dziełami w zakresie architektury i sztuk plastycznych.	III.16) Zdający formułuje samodzielne, logiczne wypowiedzi argumentacyjne na temat dzieł sztuki.

Temat 2.

Na podstawie trzech dzieł lub postaw artystycznych przedstaw, w jaki sposób malarstwo postimpresjonistów wpłynęło na rozwój awangardowego malarstwa w I połowie XX wieku.

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
I. Rozwijanie zdolności rozumienia przemian w dziejach sztuki w kontekście ich uwarunkowań kulturowych, środowiskowych, epok, kierunków, stylów i tendencji w sztuce.	I.9) Zdający formułuje samodzielne, logiczne wypowiedzi argumentacyjne na temat epok, kierunków, stylów i tendencji w sztuce oraz środowisk artystycznych.

Zasady oceniania

Za napisanie wypracowania zdający będzie mógł otrzymać maksymalnie 20 punktów.

Oceniając pracę, egzaminatorzy będą przydzielali punkty w pięciu **kryteriach głównych**, tj.:

1. Spełnienie formalnych warunków polecenia (od 0 do 1 pkt).
2. Treść (od 0 do 12 pkt).
3. Terminologia (od 0 do 2 pkt).
4. Kompozycja i struktura wypowiedzi (od 0 do 3 pkt).
5. Język wypowiedzi (od 0 do 2 pkt).

1. Spełnienie formalnych warunków polecenia.

- W wypracowaniu omówiono przynajmniej jeden przykład dzieła sztuki / zjawiska / postawy artystycznej / twórczości artysty. - ORAZ - Wypracowanie przynajmniej częściowo dotyczy problemu wskazanego w poleceniu.	1 pkt
- Wypracowanie nie spełnia któregokolwiek z warunków określonych w kategorii „1 pkt”. - ALBO - Wypracowanie jest napisane w formie planu albo w punktach.	0 pkt

Uwaga: Jeżeli w kryterium *Spełnienie formalnych warunków polecenia* przyznano 0 pkt, we wszystkich pozostałych kryteriach przyznaje się 0 pkt.

Wyjaśnienia (Kryterium 1. – *Spełnienie formalnych warunków polecenia*)

- W wypracowaniu zdający powinien odwołać się do przykładów dzieł sztuki / zjawisk / postaw artystycznych / twórczości artystów wskazanych w poleceniu. Odwołanie się zdającego do dzieła sztuki / zjawiska / postawy artystycznej / twórczości artysty oznacza, że co najmniej jedno zdanie o danym przykładzie ma charakter analityczny, a nie – tylko informacyjny.
- Wypracowanie przynajmniej częściowo dotyczy problemu wskazanego w poleceniu, jeżeli obejmuje co najmniej jeden aspekt zakresu merytorycznego i jest zgodne z tematem pracy.

2. Treść.

Uwaga: Jeżeli ostateczna liczba punktów przyznana w kryterium *Treść*, wynosi 0 pkt, wówczas w pozostałych kryteriach (*Terminologia*, *Kompozycja i struktura wypowiedzi* oraz *Język i styl wypowiedzi*) przyznaje się 0 pkt.

Opracowanie tematu. Funkcjonalność wykorzystania przykładów wskazanych w poleceniu	Opis i analiza przykładów; erudycyjność wypowiedzi	Liczba punktów
Pełne opracowanie tematu. Trzy przykłady dzieł sztuki / zjawisk / postaw artystycznych / twórczości artystów wykorzystane w pełni funkcjonalnie.	- Wnikliwy, w pełni poprawny opis i analiza trzech przykładów, omówionych ze znajomością kontekstów. - Brak błędów rzeczowych.	12 pkt
	- Wnikliwy, w pełni poprawny opis i analiza trzech przykładów, omówionych ze znajomością kontekstów. - Pojawiają się drobne błędy rzeczowe.	11 pkt
	Wnikliwy, w pełni poprawny opis i analiza dwóch przykładów, omówionych ze znajomością	10 pkt

	kontekstów ORAZ zadowalający opis i analiza trzeciego przykładu.	
	Mogą pojawić się drobne błędy rzeczowe.	
	- Wnikliwy, w pełni poprawny opis i analiza jednego przykładu, omówionego ze znajomością kontekstów ORAZ zadowalający opis i analiza dwóch przykładów. - Mogą pojawić się drobne błędy rzeczowe.	9 pkt
Częściowe opracowanie tematu. Dwa przykłady dzieł sztuki / zjawisk / postaw artystycznych / twórczości artystów wykorzystane w pełni funkcjonalnie.	- Zadowalający opis i analiza trzech przykładów. - Mogą pojawić się drobne błędy rzeczowe.	8 pkt
	- Wnikliwy, w pełni poprawny opis i analiza dwóch przykładów, omówionych ze znajomością kontekstów. - Brak błędów rzeczowych.	7 pkt
	- Wnikliwy w pełni poprawny opis i analiza dwóch przykładów. - Pojawiają się drobne błędy rzeczowe.	6 pkt
	- Wnikliwy w pełni poprawny opis i analiza jednego przykładu ORAZ zadowalające omówienie drugiego przykładu. - Mogą pojawić się drobne błędy rzeczowe.	5 pkt
Niepełne opracowanie tematu. Jeden przykład dzieła sztuki / zjawiska / postawy artystycznej / twórczości artystów zrealizowany w pełni funkcjonalnie.	- Zadowalający opis i analiza dwóch przykładów. - Mogą pojawić się drobne błędy rzeczowe.	4 pkt
	- Wnikliwy, w pełni poprawny opis i analiza jednego przykładu. - Brak błędów rzeczowych.	3 pkt
	- Wnikliwy opis i analiza jednego przykładu. - Pojawiają się drobne błędy rzeczowe.	2 pkt
	- Zadowalający opis i analiza jednego przykładu. - Pojawiają się drobne błędy rzeczowe.	1 pkt
	Żaden przykład nie został wykorzystany przynajmniej częściowo funkcjonalnie, nie podjęto żadnych prób formułowania wypowiedzi.	0 pkt

Wyjaśnienia (Kryterium 2. – Treść)

- Opracowanie tematu należy rozumieć jako interpretację problemu sformułowanego w temacie wypracowania:
 - pełne opracowanie tematu: odwołanie się do trzech przykładów dzieł sztuki / zjawisk artystycznych / postaw artystycznych / twórczości artystów. Wnikliwe i wieloaspektowe spojrzenie na problem. Zawiera elementy refleksji / głębszego namysłu nad problemem. Zdający wykazał się wiedzą o epokach i kontekstach,
 - częściowe opracowanie tematu: odwołanie się do dwóch przykładów dzieł sztuki / zjawisk artystycznych / postaw artystycznych / twórczości artystów. Poprawne spojrzenie na problem,

- c) niepełne opracowanie tematu: odwołanie się do jednego przykładu dzieła sztuki / zjawiska artystycznego / postawy artystycznej / twórczości artysty. Oparte na uogólnieniach, mało dokładne, niewnikające w istotę rzeczy.
2. Poprzez wykorzystanie przykładu rozumie się wykorzystanie znajomości dzieł sztuki / zjawisk artystycznych / postaw artystycznych / twórczości artystów do zobrazowania przedstawionego tematu.
3. Zdający powinien funkcjonalnie wykorzystać w wypracowaniu znajomość trzech dzieł sztuki / zjawisk artystycznych / postaw artystycznych / twórczości artystów. Funkcjonalne wykorzystanie znajomości dzieł sztuki / zjawisk artystycznych / postaw artystycznych / twórczości artystów oznacza przywołanie w wypracowaniu:
- a) opisu i analizy dzieł sztuki / zjawisk artystycznych / postaw artystycznych / twórczości artystów,
 - b) opis i analiza przykładu ma odnosić się do problemu wskazanego w temacie wypracowania i ma służyć zobrazowaniu tego tematu.
4. Przykład dzieła sztuki / zjawiska artystycznego / postawy artystycznej / twórczości artysty nie jest wykorzystany funkcjonalnie, jeżeli zdający wyłącznie opisuje dany przykład, ale nie wyciąga żadnego wniosku ani nie dokonuje żadnej refleksji w związku z przywołanym przykładem. Samo wymienienie dzieła sztuki / zjawiska artystycznego / postawy artystycznej / twórczości artysty nie oznacza funkcjonalnego wykorzystania przykładu.
5. Przykład dzieła sztuki / zjawiska artystycznego / postawy artystycznej / twórczości artysty zawierający poważny błąd rzeczowy uznaje się za przykład nieważny. Za poważny błąd rzeczowy uznaje się np. zakwalifikowanie przykładu do błędnej epoki, przypisanie konkretnego dzieła sztuki do niewłaściwego autora.
6. Opis i analiza dzieła sztuki / zjawiska artystycznego / postawy artystycznej / twórczości artystów:
- a) wnikliwy, w pełni poprawny opis i analiza zawierają autora i tytuł dzieła sztuki lub poprawną nazwę zjawiska artystycznego / postawy artystycznej i jego przedstawicieli lub przedstawia twórczość artysty z wymienionymi tytułami jego dzieł. W skład wchodzi opis danego przykładu oraz analiza cech formalnych i treściowych. Opis i analiza są pogłębione i skupiają się na tych elementach, które odnoszą się do tematu wypracowania. Przywołany przykład osadzony jest, w zależności od tematu, w kontekście historycznym (epoki), estetycznym, społecznym, religijnym, biograficznym lub geograficznym,
 - b) zadowalający opis i analiza zawierają autora i tytuł dzieła sztuki lub poprawną nazwę zjawiska artystycznego / postawy artystycznej i jego przedstawicieli lub przedstawiają twórczość artysty z wymienionymi tytułami jego dzieł. Składają się z opisu danego przykładu oraz – w zależności od tematu – analizy cech formalnych i/lub treściowych.
7. Drobne błędy rzeczowe to błędy, które nie uniemożliwiają rozpoznania i zidentyfikowania przykładu przywołanego przez zdającego. Mogą one dotyczyć np. nieznaczących błędów w datowaniu, nieprecyzyjnego opisu czy nieznaczących błędów w tytułach dzieł.

3. Terminologia

Bogata i różnorodna terminologia z dziedziny sztuki (w tym nazwy technik, stylów i kierunków artystycznych – innych niż określone w temacie). Brak błędów terminologicznych.	2 pkt
Sporadycznie stosowane we właściwym kontekście terminy i pojęcia (w tym nazwy technik, stylów i kierunków artystycznych – innych niż określone w temacie). Nieliczne usterki terminologiczne.	1 pkt
Brak terminologii lub stosowanie jej w sposób rzadki i/lub nieadekwatny. Rażące błędy terminologiczne.	0 pkt

Wyjaśnienia (Kryterium 3. – Terminologia)

1. Terminologia z dziedziny sztuki dotyczy nazw technik, stylów, kierunków, detali i elementów architektonicznych, fachowych terminów stosowanych w opisie dzieł architektury, malarstwa czy rzeźby.
2. Zdający może uzyskać maksymalną liczbę punktów za to kryterium, jeżeli w swojej pracy posłużył się przynajmniej 8 terminami z dziedziny sztuki i praca nie zawiera żadnych błędów terminologicznych.
3. Zdający może uzyskać 1 punkt za to kryterium, jeżeli w swojej pracy posłużył się przynajmniej 5 terminami z dziedziny sztuki i praca nie zawiera rażących błędów terminologicznych.

4. Kompozycja i struktura wypowiedzi.

• Elementy treściowe wypowiedzi są w całości lub w przeważającej części zorganizowane problemowo. ORAZ • Zakończenie zawiera wnioski, wynikające z toku wypowiedzi. ORAZ • Struktura prawidłowa zarówno w skali ogólnej (wstęp, część zasadnicza, zakończenie), jak i w zakresie podziału na akapity (logiczne uporządkowanie).	3 pkt
• W pracy podjęta jest próba organizacji elementów treściowych wypowiedzi problemowo. ORAZ • Zakończenie zawiera uproszczone wnioski. ORAZ • Struktura prawidłowa zarówno w skali ogólnej (wstęp, część zasadnicza, zakończenie), jak i w zakresie podziału na akapity (logiczne uporządkowanie).	2 pkt
• Elementy treściowe wypowiedzi nie są zorganizowane problemowo. ORAZ • Zakończenie zawiera próbę wnioskowania. ORAZ • Usterki w podziale tekstu w skali ogólnej ALBO w zakresie podziału na akapity.	1 pkt

• Elementy treściowe wypowiedzi zorganizowane liniowo (formalnie). ORAZ • Brak właściwej struktury zarówno w skali ogólnej ALBO w zakresie podziału na akapity.	0 pkt
--	-------

Wyjaśnienia (Kryterium 4. – *Kompozycja i struktura wypowiedzi*)

1. Elementy treściowe wypowiedzi to – najogólniej rzecz ujmując – „bloki”, na które podzielone jest wypracowanie (wstęp – część zasadnicza (rozwińcie) – zakończenie, ale „część zasadnicza” zazwyczaj jest dzielona na kolejne „bloki”, tj. akapity).
 - 1) Elementy treściowe wypowiedzi są zorganizowane problemowo (w toku problemowym), jeżeli każdy z „bloków” w części zasadniczej wypracowania omawia np. jeden aspekt tematu. Czynnikiem organizującym dany „blok” jest problem zawarty w temacie, a nie – dany przykład dzieła sztuki / zjawiska / postawy artystycznej.
 - 2) Elementy treściowe wypowiedzi zorganizowane problemowo zawierają dobrze sformułowany wstęp i zakończenie z poprawnym wnioskowaniem.
 - 3) Elementy treściowe wypowiedzi są zorganizowane wyłącznie pod względem formalnym (w toku liniowym), jeżeli każdy z „bloków” w części zasadniczej wypracowania dotyczy innego przykładu dzieła sztuki / zjawiska / postawy artystycznej, ale brak odniesienia do problemu w temacie. Tekst jest zorganizowany według opisu i analizy przykładów „jeden po drugim” (np. zmiana kolejności akapitów nie wpływa na strukturę tekstu).
2. Zakończenie zawiera wnioski wynikające z toku rozumowania.
3. Ocena podziału wypowiedzi w skali ogólnej wymaga rozważenia proporcji i funkcjonalności zasadniczych „bloków” pracy, tj. wstępu – części zasadniczej – zakończenia. Usterki w podziale wypowiedzi w skali ogólnej mogą wynikać z np. nieproporcjonalnie i niefunkcjonalnego wstępu, zbyt krótkiego zakończenia lub braku jednego z tych „bloków”.
4. Ocena podziału wypowiedzi na akapity wymaga rozważenia, czy logika wyводу została odzwierciedlona w podziale na graficznie wyodrębnione i funkcjonalne akapity. Usterki w podziale wypowiedzi na akapity mogą wynikać np. z faktu, że w pracy występują wyodrębnione graficznie akapity, które nie stanowią zwartej myślowo całości, albo występują akapity, które powinny zostać podzielone na mniejsze bloki, ponieważ taki akapit zawiera kilka wątków (każdy z takich wątków stanowi sam w sobie zwartą myślowo całość).
5. W ocenie struktury wypowiedzi nie uwzględnia się niezrealizowania przez zdającego któregoś z elementów tematu, np. nieodwołania się w ogóle do jednego z dzieł sztuki / zjawisk / postaw artystycznych wskazanych w temacie jako obowiązkowy.

5. Język wypowiedzi

Wypracowanie jest napisane językiem w pełni komunikatywnym; dopuszczalne 3 błędy językowe; brak rażących błędów w pisowni nazwisk artystów.	2 pkt
Wypracowanie jest napisane językiem w większości komunikatywnym; dopuszczalne od 4 do 8 błędów językowych; dopuszczalne błędy zapisu nazwisk artystów.	1 pkt
Wypracowanie jest napisane językiem niekomunikatywnym lub zawiera więcej niż 8 błędów językowych.	0 pkt

UWAGI

1. Jeżeli wypowiedź jest nieczytelna (w rozumieniu czytelności zapisu), egzaminator oceni ją na 0 pkt.
2. Jeżeli wypowiedź nie zawiera w ogóle rozwinięcia (np. zdający napisał tylko wstęp), egzaminator przyzna 0 pkt w każdym kryterium.
3. Jeżeli wypowiedź zawiera mniej niż 250 wyrazów, jest oceniana wyłącznie w kryteriach: *Spełnienie formalnych warunków polecenia* oraz *Treść*. W pozostałych kryteriach egzaminator przyzna 0 punktów.
4. Jeżeli wypowiedź jest napisana niesamodzielnie, np. zawiera fragmenty odtworzone z podręcznika, zadania zawartego w arkuszu egzaminacyjnym lub innego źródła, w tym internetowego, lub jest przepisana od innego zdającego, wówczas egzamin z historii sztuki, w przypadku takiego zdającego, zostanie unieważniony.
5. Zabronione jest pisanie wypowiedzi obraźliwych, wulgarnych lub propagujących postępowanie niezgodne z prawem. W przypadku takich wypowiedzi zostanie podjęta indywidualna decyzja dotycząca danej pracy, np. nie zostaną przyznane punkty za styl i język lub cała wypowiedź nie będzie podlegała ocenie.